

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08 508 121 96

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
12 december 2024

Remiss av Motion om samspel i förskolan

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2024/942

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om samspel i förskolan för yttrande senast 21 januari 2025. Motionen är skriven av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L).

I motionen lyfts viktiga frågor och förvaltningens förskolor har etablerade arbetssätt både för samspel i förskolan och för de rekommendationer som finns för skärmanvändning i förskolan.

Leken, samspel och språk är viktiga delar av förskolans verksamhet som bidrar till barns utveckling och lärande. För att främja lek, samspel och språk delas barnen exempelvis, under dagen, in i mindre grupper. Detta för att ge barnen och pedagogerna möjlighet att i ett mindre sammanhang utbyta bland annat tankar, erfarenheter och känslor

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om samspel i förskolan för yttrande senast 21 januari 2025. Motionen är skriven av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L).

Motionen har även remitterats till stadsledningskontoret, Farsta stadsdelsnämnd och Hägersten – Älvsjö stadsdelsnämnd.

Ärendet

I motionen lyfter skribenterna att förskolan lägger grunden för livet. Att få tillgång till språk, socialt samspel och utvecklande lek ger en god grund för hela skolgången. Förskolorna i Stockholm ska ge alla barn en god omsorg och start i livet.

Vidare lyfter skribenterna att förskolans betydelse för barns utveckling är central och att de vill att förskolans verksamhet ska utvecklas ytterligare. Ett viktigt exempel på det är därför att vidareutveckla arbetet med samspel i förskolan. Forskare har visat på hur lärande och samspel har ett samband. Därför blir det viktigt hur samspelet fungerar i gruppen för att ett lärande ska kunna ske.

Skribenterna lyfter även att variationen är stor när det gäller hur ofta barn använder digitala verktyg på förskolan och från vilken ålder. Samt att förskolan har en större betoning på samspel och mindre på användandet av digitala verktyg.

Med anledning av ovan föreslår skribenterna:

Att staden utvecklar arbetet med samspel i förskolan samt tillämpar WHO:s och Socialstyrelsens rekommendationer för minimal skärmanvändning i förskolan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab- och kansli i samverkan med förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 2 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I motionen lyfts viktiga frågor och förvaltningens förskolor har etablerade arbetssätt både för samspel i förskolan och för de rekommendationer som finns för skärmanvändning i förskolan.

Förskolorna har påbörjat en gemensam satsning kring god och nära vård och omsorg. För förskolans del handlar det om att stärka barns psykiska hälsa. Barns psykiska hälsa inbegriper bland annat att barnen upplever att det som görs i förskolan är meningsfullt och att de har trygga relationer med kompisar och pedagoger.

Leken, samspel och språk är viktiga delar av förskolans verksamhet som bidrar till barns utveckling och lärande. För att främja lek, samspel och språk delas barnen exempelvis, under dagen, in i mindre grupper. Detta för att ge barnen och pedagogerna möjlighet att i ett mindre sammanhang utbyta bland annat tankar, erfarenheter och känslor

Förvaltningens förskolor arbetar aktivt med lek på olika sätt. I leken kan barnen exempelvis prova olika roller, fantisera, ha roligt, utforska, bearbeta upplevelse, använda sina motoriska förmågor och samarbeta för att lösa olika problem.

Barnen får även prova olika former av lekar såsom rollekar, rörelselek, regellekar och konstruktionslekar. Detta är även en del i att arbeta med samspel.

Förskolorna arbetar medvetet med barnens generella språkutveckling och flerspråkighet. Förskolorna skapar lärmiljöer där barn uppmuntras att använda språket på många olika sätt, språk och kommunikation kan ske på andra sätt än verbalt. Barnen är även i interaktion med pedagogerna för att träna de språkliga förmågorna i olika former, exempelvis vid samlingen men även i enskilda samtal. Högläsning är en daglig aktivitet på förskolorna då det är en viktig del av läsutvecklingen. Barnen ges många möjligheter att samtala kring och arbeta vidare utifrån böcker och texter. Barnen får också möta bokstäver, texter, tecken och symboler av olika slag på ett lekfullt och lustfyllt sätt.

Förvaltningens förskolor arbetar idag med digitala lärverktyg utifrån att barnen ska vara producenter och inte konsumenter av digitala verktyg. Det innebär bland annat att barnen får skapa, uttrycka sig, undersöka, inspireras, utforska och berätta. Barnen ska inte lämnas själva med digitala verktyg, en vuxen ska alltid närvara. De digitala lärmiljöerna på förskolorna är inte en egen avgränsad station utan kan läggas till i förskolans alla lärmiljöer för att uppmuntra till bland annat lek och rörelse. Exempelvis används projektioner för lek, barnen kan undersöka med digitala mikroskop och barnen får prova enkel programmering, både analog och digital med hjälp av robotar och appar. Digitala och analoga material används i stor utsträckning tillsammans.

Barnrättsanalys

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden till en adekvat digital kompetens hos barnen. Det är viktigt att förskolan använder digitala verktyg på ett medvetet sätt som gynnar barnens lärande. Barns möjlighet till delaktighet och inflytande kan minska då digitala lärverktyg kan bidra till barns möjlighet att uttrycka sig och göra sin röst hörd. Barnen kan få hjälp med språket och kan uttrycka sig både genom ljud och bild. Det är även ett led i att förbereda barnen för delaktighet i det digitala samhället.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens gör bedömningen att motionens förslag varken innebär direkta eller indirekta konsekvenser för kvinnor respektive män och någon ytterligare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Lena Kullberg-Boman
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor
Motionen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-11-18
Lena Kullberg-Boman, Avdelningschef	2024-11-18